

การพัฒนาแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรัก” สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

The Development of Blended Learning Management Innovative Model of Chaiyaphum Local Curriculum “Pandin Thinrak” for Education Primary Students

ลักขณา สุกใส¹, สุทธิพงษ์ หกสุวรรณ², ศิริพร พึ่งเพชร³ และ พรชัย เจดามาน⁴

Luckhana Sukjai, Sutthipong Hoksuan, Siriporn Phungphet and Pornchai Jadaman

Article History

Receive: October 8, 2021

Revised: December 13, 2021

Accepted: December 15, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทในการพัฒนาแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน “แผ่นดินถิ่นรัก” และศึกษาประสิทธิภาพและผลสำเร็จการนำแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานในการจัดค่ายวิชาการ “เล่าขานตำนานถิ่น” วิจัยดำเนินการวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัย แบบวิจัยและพัฒนา กลุ่มเป้าหมาย 80 คน ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน ผู้บริหารและครูในโรงเรียน และนักเรียนในกลุ่มห้วยต้อน นาฝ่ายเครื่องมือวิจัย ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์ 2) ระบบการจัดการเรียนรู้บนเว็บ (LMS) 3) แผนการจัดการเรียนรู้ 4) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) บริบทของการพัฒนาแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน “แผ่นดินถิ่นรัก” ประกอบด้วย แผ่นดินถิ่นรัก เมืองผู้กล้าพระยาแล ศิลปวัฒนธรรม วัฒนธรรมประเพณี ความงามล้ำค่าผ้าไหมพื้นบ้าน และสืบสานภาษาไทยถิ่นอีสาน 2) รูปแบบของแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน “แผ่นดินถิ่นรัก” มี 4 องค์ประกอบ คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลลัพธ์ และข้อมูลป้อนกลับ และความเหมาะสมของรูปแบบอยู่ในระดับมาก 3) ประสิทธิภาพการนำแบบผสมผสานไปใช้ เท่ากับ 83.33/81.67 และ 4) ผลสำเร็จของการจัดค่ายวิชาการ “เล่าขานตำนานถิ่น” อยู่ในระดับมาก ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย สถานศึกษาและครูผู้สอนได้รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานในการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนมีความตระหนักรู้คุณค่าประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตนเอง

คำสำคัญ : การพัฒนาแบบ ; การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ; หลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ ; แผ่นดินถิ่นรักจังหวัดชัยภูมิ ; การพัฒนาแบบนวัตกรรม

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, Assistant Professor, Faculty of Education, Rajabhat Chaiyaphum University

² ศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, Savant Professor, Faculty of Education, Rajabhat MahaSarakhm University

³ นักวิชาการอิสระ จังหวัดชัยภูมิ, Independent Scholar, Chaiyaphum City

⁴ รองศาสตราจารย์ (พิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, Special Assistant Professor, Faculty of Education, Rajabhat MahaSarakhm University

ABSTRACT

This research aimed to study the context of blended learning management innovative model “Paendin Thinrak,” student’s efficiency and successful learning management innovative model in the academic camp “Telling Local Legends.” The methodology was based on research and development within the target group including 80 persons: the community leaders, directors, teachers and primary students in Nuaiton Nafai group . The research instruments were including 1) interviewing forms, 2) learning management system on web (LMS) 3) learning management plans 4) achievement leaning measurement form, 5) satisfaction questionnaires. The data analysis was percentage, means and standard deviation. The result of research were 1) The context of blended learning management innovative model consisted of Paendin Thinrak Muangphukla Phrayalae, literary arts, cultural traditions, precious beauty of local silk and inherit Isarn Thai’s language. 2) The blended learning management innovative model had four factors: input, process, output, and feedback based on suitability of model at high level 3) The efficiency of model was 83.33/81.67 and 4) the successful in the academic camp at high level. The benefit of research and 4) The research contribution benefits the schools and teachers, who can apply blended learning management innovative model to their learning management that motivate the students to be to be aware of their local history’s value.

Keywords: Development Model ; Blended Learning Management ; Chaiyaphum Local Curriculum ; Pandin Thinrak Chaiyaphum Province ; Development Innovative

บทนำ

เทคโนโลยีการศึกษาเป็นทรัพยากรที่สำคัญต่อความสำเร็จของกิจกรรมทางการศึกษาประเภทหนึ่งเป็นสื่อที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การสร้างองค์ความรู้ทั้งของผู้เรียนและผู้สอนช่วยให้การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นวิทยาศาสตร์ มีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ การพัฒนา และการประยุกต์วัสดุ เครื่องมือ วิธีการ เพื่อนำมาใช้ในสถานการณ์การเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีช่วยให้กระบวนการเรียนรู้ที่น่าสนใจ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

จากความสำคัญดังกล่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่เรียกว่า ยุค Disruption ผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของเครื่องมือที่จะใช้แสวงหาความรู้เพื่อช่วยเติมเต็มความรู้ให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ความรู้ สร้างสรรค์ประสบการณ์ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน สื่อการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการสอน เทคนิควิธีการต่างๆ ล้วนเป็นสื่อกลางที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ สื่อจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการนำความต้องการของครูผู้สอนไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และที่สำคัญคือครูผู้สอนต้องรู้จักเลือกสรรสื่อการเรียนรู้ที่จะนำไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ดังนั้นครูในยุค Disruption จึงต้องมีการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ผ่านโลกออนไลน์ (On Line Learning) ที่สามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล สไตล์การเรียนรู้ (Learning Style) ของผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่บุคคลที่มีความรอบรู้สามารถนำความรู้ไปสร้างสรรค์โครงงานหรือนวัตกรรมที่ผู้เรียนสนใจ (Wichai and Marut, 2019; Sommay, 2019) ดังนั้นครูในยุค Disruption จะต้องสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำอุปกรณ์ที่มีอยู่ในผู้เรียน เช่น โทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์มาเชื่อมต่อกับอุปกรณ์อื่นๆ ผ่านเครือข่ายไร้สายความเร็วสูง ทำให้เกิดการพัฒนาเป็นเว็บไซต์ แอปพลิเคชันต่างๆ (Christensen, 2008; Christensen and Eyring, 2008; Christensen et al., 2011; Hilmi, 2016) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา เกิดทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้เพื่อความเสมอภาคในการเรียนรู้ (Luckhana, Rittichai and Kanokon, 2019)

การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) เป็นการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้ากันในห้องปกติและการเรียนแบบออนไลน์ โดยมีเป้าหมายเพื่อรวมเอาคุณลักษณะที่ดีที่สุดของการเรียนการสอนในห้องเรียน และคุณลักษณะที่ดี

ที่สุดของการเรียนการสอนแบบออนไลน์เข้าด้วยกัน เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้แบบเชิงรุกอย่างอิสระและลดเวลาสอนในห้องเรียน (Gamham and kaleta, 2002) การเรียนแบบผสมผสานสามารถพัฒนาให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ท้าทาย และตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลและศักยภาพทางการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของตนเองได้ดีขึ้น (Driscoll, 2002) และส่งผลให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างสูงสุด (Singh, 2003) หากต้องการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับการเรียนการสอนบนเครือข่าย “แผ่นดินถิ่นรัก” จำเป็นต้องสอดแทรกวิธีการหรือเทคนิคการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน

การเรียนรู้แบบผสมผสานเป็นวิธีการสอนอีกรูปแบบหนึ่ง ที่มีการใช้สื่อการสอนที่หลากหลายทั้งเป็นกรสอนในชั้นเรียนหรือการสอนแบบเผชิญหน้า (Face to Face) และการสอนโดยใช้สื่อออนไลน์ (On line Learning) มีลักษณะการจัดการเรียนการสอน ได้แก่กลุ่มผู้เรียนภายในชุมชนแห่งการเรียนรู้ จะถูกแบ่งออกเป็นกลุ่มเล็กๆ ที่มีลักษณะความต้องการเหมือนกันโดยมีวัตถุประสงค์ทางการเรียนคล้ายคลึงกัน เป็นการสนับสนุนการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้สื่อและวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทางด้านวิชาการและสังคมให้กับผู้เรียนภายในชุมชนเป็นการปรับสภาพสังคมแห่งการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เป็นไปตามที่คาดหวังของสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาแบบออนไลน์ เป็นการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทั่วไป ทำให้สถานศึกษามีความสำคัญและมีบทบาทมากขึ้นโดยชุมชนที่มีความแตกต่างกัน การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในชุมชนแห่งการเรียนรู้ จึงเกิดการปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มสมาชิกในชุมชนที่มีจุดมุ่งหมายหรือความสนใจร่วมกัน นอกเหนือจากความรู้ที่ได้จากการศึกษาบทเรียนออนไลน์สมาชิกจึงมีวิธีการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้ได้ผลตามเป้าหมายและความสนใจที่ร่วมกันโดยใช้ภาษาการเรียนรู้เหมือนกัน มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่คล้ายคลึงกัน และอาจมีความเชื่อที่เหมือนกันอีกด้วย สภาพการเรียนรู้จะถูกเรียกว่าเป็นชุมชนเสมือน (Virtual Community) ชุมชนออนไลน์ (Online Community) ที่อาศัยเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกของชุมชนแห่งการเรียนรู้ ด้วยกันที่สามารถเชื่อมโยงกันและกันได้ตลอดเวลา และทุกสถานที่โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันในการเรียนรู้แบบออนไลน์และการติดต่อสื่อสาร ซึ่งกันและกันมีลักษณะของการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online Learning) (Supaksorn and Kobsook, 2017)

หลักสูตรท้องถิ่น เป็นหลักสูตรบูรณาการที่ผู้เรียน ชุมชนและครูร่วมกันสร้างขึ้นเพื่อเสริมหลักสูตรแกนกลางในระดับประถมศึกษาสาระประวัติศาสตร์ โดยให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนรู้จากประวัติศาสตร์การสร้างบ้านแปลงเมืองชัยภูมิและขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของเมืองชัยภูมิ เรื่องแผ่นดินถิ่นรัก เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักรู้ สำนึกรักท้องถิ่น และภาคภูมิใจในท้องถิ่น องค์ประกอบของหลักสูตรแผ่นดินถิ่นรัก ประกอบด้วย 1) สภาพปัญหาและความจำเป็น 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) โครงสร้างเวลาเรียน 5) แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน 6) แนวทางการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ 7) แนวทางการวัดผลประเมินผล

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรัก” สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาขึ้นมา นำไปทดลองใช้กับผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะที่พึงบอกลือ “แผ่นดินถิ่นรัก” เพื่อเป็นแนวทางในการนำนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรัก” ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดการพัฒนารูปแบบนวัตกรรม

การพัฒนารูปแบบนวัตกรรม วิเคราะห์ปัญหาและสถานการณ์การจัดการเรียนการสอนในสาระประวัติศาสตร์ โดยใช้แนวคิดการพัฒนานวัตกรรมโดยอิงระบบ CIPOF Model (C-Context, I-Input, P- Process, O-Output, and F-Feedback) กำหนดองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบด้านกระบวนการ องค์ประกอบด้านผลลัพธ์และองค์ประกอบด้านผลย้อนกลับ (Dick and Carey, 1996; Nakava, 2014; Phromwong, 2011) ศึกษา มีขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาองค์ความรู้ เกี่ยวกับนวัตกรรม ประกอบด้วยแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนเพื่อใช้เป็นหลักการ แนวคิดในการพัฒนา ประกอบด้วย ทฤษฎีกระบวนการทางสมองในการประมวลข้อมูล พหุปัญญา การเรียนรู้แบบร่วมมือ และคิดสร้างสรรค์นิยม (2) สำรวจความต้องการเกี่ยวกับนวัตกรรมจากครูผู้สอน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อในวิชาประวัติศาสตร์ (3) ยกร่างกรอบแนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมประกอบด้วย กรอบแนวคิด แผนการจัดการเรียนรู้ คู่มือการใช้รูปแบบ นำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบ ปรับปรุงแก้ไขและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ (4) ทดสอบประสิทธิภาพต้นแบบชิ้นงานนวัตกรรม และ (5) ปรับปรุงและเผยแพร่ รูปแบบนวัตกรรมประกอบด้วย หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล สำหรับการสร้างและพัฒนารูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่น “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ระดับประถมศึกษาในจังหวัดชัยภูมิ ในครั้งนี้ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลลัพธ์ และ 4) ข้อมูลป้อนกลับ

การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานเป็นนวัตกรรมการเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ผสมผสานรูปแบบการสอน วิธีการสอน เทคนิคการสอนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์โดยนำเอาเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้กับการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียนโดยมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูสอน โดยใช้ทั้งการเรียนการสอนที่มีผู้สอนเป็นผู้นำและบนเรียนบนเว็บ ผู้สอนเสนอเนื้อหาผ่านสื่อ เป็นการสอนแบบเผชิญหน้า หลังจากนั้นนำกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย E-learning สรุปทบทวนด้วยการอภิปรายร่วมกับเพื่อนและครูสอนในห้องเรียน เป็นการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนร้อยละ 60 เรียนบนเว็บ ร้อยละ 40 (Driscoll, 2002; Horn and Staker, 2011)

หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

หลักสูตรท้องถิ่น เป็นหลักสูตรบูรณาการที่ผู้เรียน ชุมชนและครูร่วมกันสร้างขึ้นเพื่อเสริมหลักสูตรแกนกลางในระดับ ประถมศึกษาสาระประวัติศาสตร์ โดยให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนรู้จาก ประวัติศาสตร์การที่บ้านแปลงเมืองชัยภูมิและขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของเมืองชัยภูมิ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักษ์ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักรู้ สำนึกรักท้องถิ่น และภาคภูมิใจในท้องถิ่น องค์ประกอบของหลักสูตรแผ่นดินถิ่นรักษ์ ประกอบด้วย 1) สภาพปัญหาและความจำเป็น 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) โครงสร้างเวลาเรียน 5) แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน 6) แนวทางการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ 7) แนวทางการวัดผลประเมินผล

จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการพัฒนารูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานมีขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้ 1) ศึกษาบริบทของการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานประกอบด้วย 1)ปัจจัย: ผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหา วิธีการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การประเมินผล 2) พัฒนารูปแบบนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานที่มีองค์ประกอบ: หลักการ วัดผลประเมินผล เนื้อหาและการจัดกิจกรรม สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล 3) ศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบผสมผสาน “แผ่นดินถิ่นรักษ์” และ 4) เพื่อศึกษาผลสำเร็จของการ จัดค่ายวิชาการ “เล่าขานตำนานถิ่น”

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทของนวัตกรรมจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา
2. เพื่อพัฒนารูปแบบนวัตกรรมจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา
3. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการนำไปใช้ของรูปแบบนวัตกรรมจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา
4. เพื่อศึกษาผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน “แผ่นดินถิ่นรักษ์” สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา จากการจัดค่ายวิชาการ “เล่าขานตำนานถิ่น”

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้นำชุมชน 10 คน ผู้ปกครองนักเรียน 10 คน ราษฎรชาวบ้าน 10 คน ครู 10 คน ผู้บริหาร 10 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 100 คน ของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำนวน 150 คน

กลุ่มตัวอย่าง

1. กำหนดกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 60 คน ซึ่ง ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก และมีครูผู้สอนไม่ครบชั้นแต่ต้องมีระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีคุณภาพ

2. กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการจัดค่ายวิชาการ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 60 คน ครู 5 คน และผู้บริหาร 5 คน และผู้นำชุมชน 5 คน ผู้ปกครองนักเรียน 5 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 รวมทั้งหมด 80 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Sampling Random) เป็นชุมชนที่มีประวัติศาสตร์จังหวัดชัยภูมิ เป็นโรงเรียนขนาดเล็กครูไม่ครบชั้น และมีหลักสูตรท้องถิ่น “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ใช้ในสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อสร้างรูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองทั้งหมดจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง Maddux, 2002 ; Driscoll, 2002 ; Saylor and Alexander, 1981 ; Booncom, 1994 ; Kruse, 2008 ; Chaiyong, 2013 ; Bloom, 1976 ; ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามเรื่อง การจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน โดยมีค่าความเที่ยง (Reliability) ที่คำนวณด้วยวิธีการหาค่าความสอดคล้องภายในด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

2. แผนการจัดการเรียนรู้สร้างขึ้นโดยยึดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน จำนวน 6 แผน โดยใช้เวลา 18 ชั่วโมง ผลการตรวจคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ นักวิชาการหรือผู้ทรงคุณวุฒิในสถานศึกษา ด้านการคิดวิเคราะห์ ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน และด้านเนื้อหา พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ระบบการจัดการเรียนรู้บนเว็บ (LMS) สำหรับ การเรียนประวัติศาสตร์ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” พัฒนาขึ้นโดยใช้ระบบการจัดการเรียนรู้บนเว็บแบบโอเพนซอร์ส (Open Source) ที่ชื่อว่ามูเดิล (Moodle) ผลการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พบว่าการจัดการเรียนรู้บนเว็บในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก (4.24, S.D. = 0.62) แต่ควรปรับปรุงเสียงบรรยายให้ชัดเจนก่อนนำไปทดลองใช้

4. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาด้วยการหาค่า IOC โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พบว่า ข้อสอบปรนัย จำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.33-0.78 และ 0.25 – 0.58 ตามลำดับ ส่วนค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

5. แบบสอบถามความพึงพอใจ 5 ระดับ ซึ่งเป็นความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบนวัตกรรมจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

6. คู่มือการเรียนรู้สำหรับนักเรียน เป็นคู่มือที่แสดงรายละเอียดที่จำเป็นเกี่ยวกับการเรียนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการทบทวนสำหรับนักเรียนซึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ ขั้นตอนการเรียนการสอน บทบาทผู้เรียน และการวัดผลและประเมินผล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ตามระยะการวิจัย ทั้ง 4 ระยะ มีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 บริบทของการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” เดือนตุลาคม – ธันวาคม พ.ศ.2562

1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสาร เป็นกรอบในการดำเนินการ และรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์เป็นกรอบแนวคิด (Conceptual)

2. ทำการสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมาย ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ ผู้นำชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ด้วยแบบสัมภาษณ์ บริบทของนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” นำผลของข้อมูลที่ได้มาประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร รวบรวมข้อมูล นำไปวิเคราะห์ผล เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนี้ บริบทของนวัตกรรมโดยภาพรวม ประกอบด้วยเนื้อหา ความเป็นมา การสร้างบ้านแปงเมือง วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเมือง ศิลปหัตถกรรม วัฒนธรรมประเพณีของบรรพบุรุษในอดีต ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนและผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาในห้องเรียนโดยมีผู้สอนเป็นผู้แนะนำ การใช้สื่อการเรียนรู้ควรมีทั้งสื่อที่เป็นออนไลน์ และออฟไลน์

ระยะที่ 2 รูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์”
มกราคม – เมษายน พ.ศ.2563

3. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ผลเป็นข้อมูลพื้นฐาน เป็นกรอบในการสร้างและพัฒนากรอบแนวคิด (Develop Conceptual Framework) แล้วนำผลที่ได้ มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ กำหนดกรอบแนวคิดในองค์ประกอบ โดยให้สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

4. ดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมาย ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ ผู้นำชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ด้วยแบบสัมภาษณ์เพื่อสร้างรูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

5. สรุปและสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบ รวบรวมข้อมูล นำไปวิเคราะห์ผล เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก คือ (1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย ผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร สื่อการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล (2) กระบวนการ เป็นขั้นตอนการเรียนการสอน คือ กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนอกชั้นเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน ที่มีกิจกรรมย่อย ได้แก่ ทดสอบก่อนและระหว่างเรียน ทบทวนความรู้ กำหนดประเด็นปัญหา กิจกรรมกลุ่มย่อย การประเมินผล (3) ผลลัพธ์ และ (4) ข้อมูลป้อนกลับ

6. นำรูปแบบและแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และให้ผู้ทรงคุณวุฒิในสถานศึกษาแบ่งเป็น 3 ด้าน ด้านการเรียนแบบผสมผสาน ด้านวิธีสอน ด้านเนื้อหา ด้านการคิด จำนวน 11 ท่าน ทำการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ ด้านองค์ประกอบของรูปแบบ ด้านเนื้อหาสาระความรู้ ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน และด้านความเป็นประโยชน์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

ระยะที่ 3 ประสิทธิภาพการนำไปใช้ของรูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” พฤษภาคม- มิถุนายน พ.ศ.2563

7. ประสาน และนำเสนอ และอธิบาย วิธีการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ให้กับผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอน เพื่อนำรูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

8. ขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการโรงเรียน ให้ครูผู้สอนดำเนินการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้ง นำแบบบันทึกรายการ และแบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ (KPI) ให้กับครูผู้สอน ทำการบันทึกคะแนนประสิทธิภาพด้านกระบวนการและด้านผลลัพธ์ รวบรวมข้อมูล นำผลไปวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

ระยะที่ 4 ผลสำเร็จของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ในการจัดค่ายวิชาการ “เล่าขานตำนานถิ่น”

9. ประสานกับ ผู้นำชุมชนและผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอน เพื่อดำเนินการจัดค่ายวิชาการ “เล่าขานตำนานถิ่น” ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2563

10. ดำเนินการจัดค่ายวิชาการ “เล่าขานตำนานถิ่น” โดยการจัดฐานการเรียนรู้ จำนวน 6 ฐาน ประกอบไปด้วย แดนดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิ เมืองผู้กล้าพระยาแล ศิลปวรรณกรรม วัฒนธรรมประเพณีบุญเดือนหกความล้ำค่าผ้าไหมพื้นบ้าน และสืบสานภาษาไทยถิ่นอีสาน

11. วัดผลสำเร็จของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” จากการจัดค่ายวิชาการ ของ ผู้นำชุมชนและผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอน และนักเรียนแสดงความคิดเห็นรวบรวมข้อมูลนำผลไปวิเคราะห์ เพื่อศึกษาระดับผลสำเร็จ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ระยะที่ 1 ศึกษาบริบทของนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ผสมผสาน สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ศึกษา สร้างข้อสรุปจากสิ่งที่ถามวิเคราะห์ประเด็นหลัก ประเด็นย่อย มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยสถิติพื้นฐาน (ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนารูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” เอกสาร ใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติพื้นฐาน (ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) ระยะที่ 3 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการนำไปใช้ของรูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ผสมผสาน “แผ่นดินถิ่นรักษ์” สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ใช้สถิติพื้นฐาน (ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) และระยะที่ 4 เพื่อศึกษาผลสำเร็จของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” จากการจัดค่ายวิชาการ “เล่าขานตำนานถิ่น” ใช้สถิติพื้นฐาน (ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)

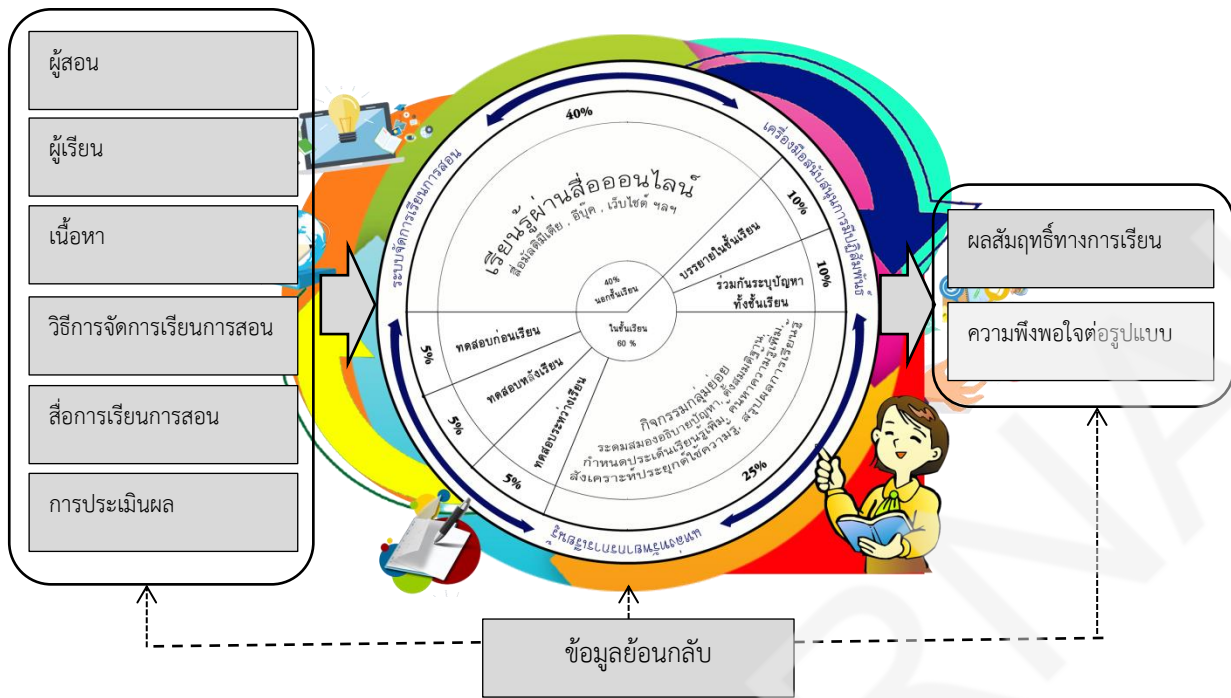

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย การพัฒนารูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มีผลการวิจัยและอภิปรายผล ตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการศึกษาริบทของนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” มีเนื้อหา 6 เรื่อง ประกอบด้วย 1) แดนดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิ คำขวัญจังหวัดชัยภูมิ ทิวทัศน์สวยรายป่า มีช้างหลาย ดอกไม้งาม ลือนามวีรบุรุษ สูดยอดผ้าไหม พระใหญ่ทวารวดี 2) เมืองผู้กล้าพระยาแล : การตั้งถิ่นฐานในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ มีการแสดงให้เห็นวิถีชีวิตและเทคโนโลยีเบื้องต้นของสังคมเกษตรกรรม มีการใช้โลหะได้แก่สำริดและเหล็กควบคู่กันไปคล้ายกับชุมชนทั่วไปที่พบในยุคก่อนประวัติศาสตร์ของไทย 3) ศิลปะวรรณกรรม : แสดงความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมขอมสู่อีสานตอนใต้ ทางปักษ์ชัย และช่องตะโก ในเขตดินแดนที่เรียกว่า แอ่งโคราช ทำให้เกิดบ้านเมืองขึ้นในสมัยนี้มากมาย ทำให้เกิดบ้านเมืองขึ้นในเขตปักษ์ชัย ครบุรี พินาย และขยายเข้าไปในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ 4) วัฒนธรรมประเพณีบุญเดือนหก : ชาวเมืองได้สร้างเป็นศาลขึ้นไว้ที่บริเวณนั้น เป็นศาลาทรงไทยประดิษฐานรูปเจ้าพ่อพระยาแล “ศาลาพระยาแล” ว่าเป็นอนุสรณ์ เมืองผู้กล้า พระยาแล มาจนถึงปัจจุบันทุกปีเมื่อถึงเดือนหก ลูกหลานชาวชัยภูมิจะร่วมกันจัดงานบุญประจำปีขึ้น เรียกว่า “บุญเดือนหก” เพื่อถวายสักการะเจ้าพ่อพระยาแล มีการถวายบายศรี ถวายช้างม้า เครื่องบวงสรวงอื่นๆ เพื่อขอพรให้ลูกหลานเจ้าพ่อทุกคน อยู่ดี มีโชคชัย มีความเจริญรุ่งเรือง 5) ความล้ำค่าผ้าไหมพื้นบ้านดูผ้าไหมทางบ้านเขว้า เป็นของดี มีคุณค่า เคยนำถวายเจ้าฟ้า ราชนิพพร้อมกัน ผ้ามัดหมี่ลายคันขอนารี ท้าวบุญมี ภรรยาเจ้าพ่อ พระยาแล ผู้คิดขึ้น 6) สืบสานภาษาไทยถิ่นอีสาน : เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับชาวพื้นเมืองเดิมที่ได้รับวัฒนธรรมประเพณีจากบรรพบุรุษ เช่น ภาษาพูด ภาษาเขียน วรรณคดี ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมอื่นๆ ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นเอกลักษณ์ของชาวชัยภูมิ ในสำเนียงพูด ภาษาถิ่น ที่ไม่เหมือนสำเนียงอีสานทั่วไป (Sooksai, 2019; Supaksorn, 2017) 2. ผลการพัฒนารูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” และความเหมาะสมของรูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก คือ (1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำในการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียน หลักสูตร สื่อการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล (2) กระบวนการ เป็นขั้นตอนการเรียนการสอน คือ กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนอกชั้นเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน ที่มีกิจกรรมย่อย ได้แก่ ทดสอบก่อนและระหว่างเรียน ทบทวนความรู้ กำหนดประเด็นปัญหา กิจกรรมกลุ่มย่อย การประเมินผล (3) ผลลัพธ์ และ (4) ข้อมูลป้อนกลับ และความเหมาะสมของรูปแบบภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านองค์ประกอบของรูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน และด้านความเป็นประโยชน์ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า รูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ เป็นนวัตกรรมการเรียนแบบออนไลน์และออฟไลน์ที่ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ในห้องเรียนเป็นห้องเรียนประวัติศาสตร์ที่มีชีวิตสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยมีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำการใช้สื่อออนไลน์ที่ประกอบด้วย วีดิโอ มัลติมีเดีย E-book เพื่อให้นักเรียนเลือกเรียนได้ตามลีลาการเรียนรู้และความสนใจ และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การใช้หนังสือแผ่นดินถิ่นรักษ์ เป็นการเรียนรู้ การสอนที่เป็นแบบ Face to Face ที่เรียนในห้องเรียน นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานเป็นนวัตกรรมการเรียนที่เหมาะกับการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครอง เป็นการศึกษาตลอดชีวิต เพราะผู้เรียนและผู้ปกครองได้เรียนประวัติศาสตร์ของชัยภูมิร่วมกัน มีการนำเสนอผลงานและอภิปรายร่วมกันบนเครือข่ายระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอนสอดคล้องกับ (Sittichak, 2017; Weils and Calhoun, 2004) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของการนำการเรียนแบบผสมผสานมาใช้ว่า เป็นการส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม ช่วยเพิ่มความมั่นใจ มีความสะดวกและมีความยืดหยุ่นในการทำงานสามารถทำได้ตลอดเวลา ตามลำดับ ดังนี้

2.1 องค์ประกอบของรูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก คือ 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วยส่วนประกอบย่อย ได้แก่ ผู้สอน (Instructor) ผู้เรียน (Learner) เนื้อหา (Content) วิธีการจัดการเรียนการสอน (Learning Management Method) สื่อการเรียนการสอน (Learning media) การประเมินผล (Evaluation) 2) กระบวนการ (Process) 3) ผลลัพธ์ (Output) 4) ข้อมูลป้อนกลับ แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน รายวิชาประวัติศาสตร์ “แผ่นดินถิ่นรัก”

จากภาพที่ 1 องค์ประกอบของรูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาประวัติศาสตร์ “แผ่นดินถิ่นรัก” ระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก คือ

องค์ประกอบที่ 1: ปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วยส่วนประกอบย่อย ได้แก่

1. ผู้สอน (Instructor) มีบทบาทในการกำกับการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบนวัตกรรมทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน ทำหน้าที่ในการชี้แจง ทำความเข้าใจในภาพรวมกิจกรรมต่างๆ ชี้แนะหรือที่ปรึกษา จัดทำแผนการเรียนรู้ กำหนดเนื้อหา จัดเตรียมทรัพยากรที่สอดคล้องกับเนื้อหา และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้ จัดกิจกรรมผสมผสาน ในแต่ละสัปดาห์ และประเมินผลการเรียนรู้

2. ผู้เรียน (Learner) มีบทบาทในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบนวัตกรรม ตามที่ได้รับมอบหมายเรียนรู้บทเรียนด้วยตนเองจากสื่อการเรียนรู้ที่ผู้สอนเตรียมไว้ให้รับฟังการบรรยายและการแนะนำเนื้อหาเพื่อนำไปใช้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในชั้นเรียนแบบเผชิญหน้าและแบบออนไลน์ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเสนอ หัวเรื่อง ประเด็นปัญหาที่ต้องการศึกษา และจัดกลุ่มประชุมวางแผน สร้างข้อตกลงร่วมกัน และช่วยกันอภิปราย รวมทั้งสรุปผลการเรียนรู้

3. เนื้อหา (Content) เป็นสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรัก” 6 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ (1) แดนดินถิ่นรักชัยภูมิ (2) เมืองผู้กล้าพระยาแล (3) ศิลปวัฒนธรรม (4) วัฒนธรรมประเพณีบุญเดือนหก (5) ความล้ำค่าผ้าไหมพื้นบ้าน (6) สืบสานภาษาไทยถิ่นอีสาน ที่ผู้สอนต้องนำมาใช้ในการถ่ายทอด ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกชั้นเรียน ตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้

4. วิธีการจัดการเรียนการสอน (Learning Management Method) ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย

4.1 การเรียนการสอนนอกชั้นเรียน (Outside the Classroom) โดยใช้เทคโนโลยีเว็บ สนับสนุนการเรียนรู้ นอกชั้นเรียนเพื่อจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม และสร้างผลงานตามที่ได้รับมอบหมาย และสามารถสอบถามผู้สอนขณะเรียนรู้ด้วยตนเองจากสถานที่

4.2 การเรียนการสอนในชั้นเรียน (Inside the Classroom) ที่มีการเรียนแบบเผชิญหน้ากันระหว่างผู้เรียนและผู้สอนในห้องเรียนปกติ มีกิจกรรมเชื่อมโยงเนื้อหาที่ผู้เรียน ได้เรียนรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียน สู่ประเด็นปัญหา ตามแนวคิดการใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยใช้เครื่องมือสร้างปฏิสัมพันธ์แบบออนไลน์ (Interactive Tools) ในการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน และการทำงานเป็นกลุ่ม

5. สื่อการเรียนการสอน (Learning Media) เป็นช่องทางในการนำเสนอเนื้อหา อำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร และการแสดงความคิดเห็น การร่วมอภิปรายได้ทุกที่ทุกเวลา ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนได้วางไว้ ประกอบด้วย

5.1 แหล่งนำเสนอเนื้อหาประกอบการเรียนรู้ การมอบหมายงาน และการติดตามงานในแต่ละสัปดาห์ (Learning Management System)

5.2 แหล่งติดต่อสื่อสารการสนับสนุนการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน ทั้งในรูปแบบการติดต่อสื่อสารแบบประสานเวลา (Synchronous Communication) เช่น ห้องสนทนา (Chat) และการติดต่อสื่อสารแบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous Communication) เช่น กระดานสนทนา (Web Board)

5.3 แหล่งข้อมูลสนับสนุนผู้เรียน (Online Learning Resource) โดยจัดให้มีแหล่งข้อมูลเพิ่มเติม และมีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

6. การประเมินผล (Evaluation) เป็นส่วนที่ระบุการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามจุดประสงค์ ประกอบด้วย การทดสอบก่อนเรียน การทดสอบระหว่างเรียน และการทดสอบหลังเรียน คะแนนผลงานกลุ่ม รวมถึง การสังเกตพฤติกรรมเพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงการเรียน การสอน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบที่ 2: กระบวนการ (Process): เป็นการจัดการความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ รูปแบบวัตรกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ระดับประถมศึกษา ให้มีลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการบรรลุ เป้าหมาย โดยการนำตัวบ่งชี้ทั้ง 6 ปัจจัย มาดำเนินการ เพื่อให้ได้ผลิตผลตามวัตถุประสงค์ และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 3: ผลลัพธ์ (Output): ผลลัพธ์ของการเรียนรู้ด้วยรูปแบบวัตรกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ระดับประถมศึกษา ผลที่เกิดต่อผู้เรียนทั้งด้านประสิทธิภาพ ผลสัมฤทธิ์ พฤติกรรม และความพึงพอใจ

องค์ประกอบที่ 4: ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback): เป็นกระบวนการประเมินผลของผลลัพธ์ว่า มีจุดอ่อน จุดแข็ง ทางด้านใด แล้วนำผลมาพิจารณา ปรับปรุงองค์ประกอบของระบบทุกองค์ประกอบ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งจากปัจจัยนำเข้า และกระบวนการของรูปแบบวัตรกรรม ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ดำเนินการและครู

2.2 ระดับความเหมาะสมของรูปแบบวัตรกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเหมาะสมของรูปแบบ ใน 4 ด้าน

รายการ	ระดับความเหมาะสม		ความหมาย
	$\bar{x}$	S.D.	
ด้านองค์ประกอบของรูปแบบวัตรกรรม	4.49	0.64	มาก
ด้านเนื้อหาสาระความรู้	4.45	0.67	มาก
ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน	4.47	0.65	มาก
ด้านความเป็นประโยชน์	4.48	0.64	มาก
รวมเฉลี่ย	4.47	0.65	มาก

จากตารางที่ 1 ระดับความเหมาะสมของรูปแบบวัตรกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านองค์ประกอบของรูปแบบวัตรกรรม ด้านเนื้อหาสาระความรู้ ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน และด้านความเป็นประโยชน์ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.47$, S.D.=0.65) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านองค์ประกอบของรูปแบบวัตรกรรม ($\bar{x} = 4.49$, S.D.=0.64) รองลงมา ได้แก่ ด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{x} = 4.48$, S.D.=0.64) และด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.47$, S.D.=0.65) ตามลำดับ

3. ผลประสิทธิภาพการนำไปใช้ของรูปแบบวัตรกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 จากการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใน 6 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ (1) แดนดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิ (2) เมืองผู้กล้าพระยาแล (3) ศิลปวรรณกรรม (4) วัฒนธรรมประเพณีบุญเดือนหก (5) ความล้ำค่าผ้าไหมพื้นบ้าน (6) สืบสานภาษาไทยถิ่นอีสาน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าคะแนนร้อยละของประสิทธิภาพการนำไปใช้ของรูปแบบนวัตกรรมจัดการเรียนรู้

รายการ	จำนวน	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	ค่าประสิทธิภาพ
คะแนนระหว่างเรียน (E ₁)	60	40	2,000	83.33
คะแนนหลังเรียน (E ₂)	60	40	1,961	81.67

จากตารางที่ 2 คะแนนประสิทธิภาพการนำไปใช้ของรูปแบบนวัตกรรมจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 จากการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใน 6 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ (1) แดนดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิ (2) เมืองผู้กล้าพระยาแล (3) ศิลปะวรรณกรรม (4) วัฒนธรรมประเพณี (5) ความงามล้ำค่าผ้าไหมพื้นบ้าน (6) สืบสานภาษาไทยถิ่นอีสาน พบว่า ประสิทธิภาพรวมของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 83.33/81.67 เป็นไปตามที่กำหนดไว้ 80/80

4. ผลสำเร็จของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ในการจัดค่ายวิชาการ“เล่าขานตำนานถิ่น”มีผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

4.1 ผลสำเร็จของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ในการจัดค่ายวิชาการ“เล่าขานตำนานถิ่น” ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม ในด้านภูมิปัญญาในขนบธรรมเนียมประเพณี ด้านภูมิปัญญาทางภาษาและวรรณกรรม ด้านภูมิปัญญาในศิลปกรรม หัตถกรรมและโภชนาการ ด้านภูมิปัญญาในศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ด้านภูมิปัญญาในการดำรงชีวิตประจำวัน พบว่า

1) ด้านภูมิปัญญาในขนบธรรมเนียมประเพณี นักเรียนมีความมั่นใจในการปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีของจังหวัดชัยภูมิ มากยิ่งขึ้น มองเห็นคุณค่าในสิ่งที่ดีของประเพณีท้องถิ่นของตนเอง เข้าใจและมีความรู้สึกที่ดีต่อประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นตนเอง

2) ด้านภูมิปัญญาทางภาษาและวรรณกรรม นักเรียนสามารถเข้าใจถึงลักษณะทางภาษาและด้านศิลปะวรรณกรรม วัฒนธรรมประเพณีบุญเดือนหก จะต้องปฏิบัติตามให้เป็นแบบอย่างที่ดีและเหมาะสม ในการอนุรักษ์แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ของตนเอง

3) ด้านภูมิปัญญาในศิลปกรรม หัตถกรรมและโภชนาการ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในศิลปกรรมตามซุ้มประตูป่า ศาลาการเปรียญ โบสถ์วิหาร มณฑป กำแพงแก้ว หอระฆัง อันเป็นผลงานของบรรพบุรุษที่ได้ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นอย่างชัดเจน เข้าใจหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น หวดนึ่งข้าวเหนียว กระติบและก่องข้าวใส่ข้าวเหนียว ด้วยความภาคภูมิใจ

4) ด้านภูมิปัญญาในศิลปะการแสดงพื้นบ้าน นักเรียนเข้าใจและมีความภาคภูมิใจในหมอลำกลอนสำเนียงชัยภูมิ ที่เป็นเอกลักษณ์สำคัญทางภูมิปัญญาศิลปะการแสดงพื้นบ้านของท้องถิ่น

5) ด้านภูมิปัญญาในการดำรงชีวิตประจำวัน นักเรียนเกิดความตระหนักรู้ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมในพิธีกรรมต่างๆ อาทิเช่น การตระหนักในการร่วมพิธีกรรมเกี่ยวกับการทำนาของการบ่งบอกถึงความกตัญญูรู้คุณค่าของเมล็ดข้าว เป็นต้น

4.2 ระดับผลสำเร็จของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ในการจัดค่ายวิชาการ“เล่าขานตำนานถิ่น”ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านนวัตกรรมหลักสูตร ด้านการส่งเสริมสนับสนุนหลักสูตรของท้องถิ่น ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการจัดค่ายวิชาการของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์”

รายการ	ระดับผลสำเร็จ		ความหมาย
	$\bar{x}$	S.D.	
ด้านนวัตกรรมจัดการเรียนรู้	4.52	0.64	มากที่สุด
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้นวัตกรรม	4.48	0.68	มาก
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	4.50	0.66	มาก
ด้านสื่อการเรียนรู้	4.49	0.67	มาก
รวมเฉลี่ย	4.50	0.66	มาก

จากตารางที่ 3 ระดับผลสำเร็จของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ในการจัดค่ายวิชาการ“เล่าขานตำนานถิ่น” ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านนวัตกรรมหลักสูตร ด้านการส่งเสริมสนับสนุนหลักสูตรของท้องถิ่น ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.50$, S.D.=0.66) เมื่อพิจารณาแยกเป็น

รายด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.52$, S.D.=0.64) รองลงมา คือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.50$, S.D.=0.66) และด้านสื่อการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.49$, S.D.=0.67) ตามลำดับ

ผลสำเร็จของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ในการจัดค่ายวิชาการ “เล่าขานตำนานถิ่น” ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม ในด้านภูมิปัญญาในขนบธรรมเนียมประเพณี ด้านภูมิปัญญาทางภาษาและวรรณกรรม ด้านภูมิปัญญาในศิลปกรรม หัตถกรรมและโภชนาการ ด้านภูมิปัญญาในศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ด้านภูมิปัญญาในการดำรงชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีของจังหวัดชัยภูมิ มากยิ่งขึ้น มองเห็นคุณค่าในสิ่งที่ดีของประเพณีท้องถิ่นของตนเอง เข้าใจและมีความรู้สึกที่ดีต่อประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นตนเอง และระดับผลสำเร็จของการจัดค่ายวิชาการ “เล่าขานตำนานถิ่น” ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านนวัตกรรมหลักสูตร ด้านการส่งเสริมสนับสนุนหลักสูตรของท้องถิ่น ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการเรียนรู้ที่ผสมผสานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหลักสูตรท้องถิ่น “แผ่นดินถิ่นรักษ์” สาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ คุณลักษณะ บทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ โดยยึดหลักว่า การจัดการเรียนรู้ต้อง ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา และต่อเนื่อง ตามความพร้อมของผู้เรียน เป็นหลักสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุข มีเจตคติดี และสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียน มีการเสริมแรงเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ที่สอดคล้องกับ (Office of the Education Council Ministry of Education, 2018) กล่าวว่า การเรียนการสอน นับตั้งแต่เรื่องหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ซึ่งแต่ละอย่างจะต้องมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายหลัก คือ นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร กล่าวคือ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนเก่ง เป็นคนดีและมีความสุข

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยพบว่า บริบทของนวัตกรรมจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ประกอบด้วย แดนดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิ เมืองผู้กล้าพระยาแล ศิลปวรรณกรรม วัฒนธรรมประเพณีบุญเดือนหก ความล้ำค่าผ้าไหมพื้นบ้าน และสืบสานภาษาไทยถิ่นอีสาน รูปแบบนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ผสมผสานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก คือ (1) ปัจจัยนำเข้า (2) กระบวนการ เป็นขั้นตอนการเรียนการสอน (3) ผลลัพธ์ และ (4) ข้อมูลป้อนกลับ ประสิทธิภาพการนำไปใช้ของรูปแบบนวัตกรรมจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.33/81.67 และ 4) ผลสำเร็จของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ จากการจัดค่ายวิชาการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. สถานศึกษาขนาดเล็กมีนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่น “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ระดับประถมศึกษา เพื่อแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้น
2. ผู้บริหาร และครู สามารถนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่น “แผ่นดินถิ่นรักษ์” ไปบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ต่อไป
3. นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา การใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อตอบสนองการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำรูปแบบนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ไปใช้กับเนื้อหาสาระอื่น ต้องพิจารณา และคำนึงถึงเนื้อหาและสัดส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งในชั้นเรียนและนอกห้องเรียน ให้เหมาะสม และผู้สอนจำเป็นต้องมีทักษะความสามารถด้านเทคโนโลยี
2. รูปแบบนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เป็นรูปแบบหนึ่งที่สถานศึกษาจะนำไปประยุกต์ใช้ผนวกกับกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมทั่วไปต่างๆ ของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี เป็นการสร้างมาตรฐานสำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การนำรูปแบบนวัตกรรมจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานไปใช้กับนักเรียนในระดับประถมศึกษา แบบ Face to Face ควรเพิ่มสัดส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็น ร้อยละ 70
2. ควรมีการศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่ใช้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
3. ควรมีการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบโครงงาน กับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยกระบวนการเรียนรู้อื่นๆ

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยการพัฒนารูปแบบนวัตกรรมจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่น “แผ่นดินถิ่นรัก” สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังเคราะห์จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ศึกษาในช่วงไม่เกิน 10 ปีย้อนหลัง
2. ระยะเวลาในการศึกษาอยู่ในช่วงปีการศึกษา 2563 คือ การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การเรียนการสอนแบบผสมผสานจึงเป็นรูปแบบการสอนหนึ่งที่สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ท้าทายตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลและศักยภาพทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้ดีขึ้น

References

- Bloom, Benjamins. (1976). Human Characteristics and School Learning. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Srisaard, B. (1994). Preliminary research Bangkok : Suwiriyasarn.
- Phromwon, C. (2011). Documents for curricula development and teaching materials (3)Department of Education Nonthaburi : Sukhothai Thammathirat Open University.
- Driscoll, M. (2002). Blended Learning: Let's Get Beyond the Hype. Retrieved from https://www-07.ibm.com/services/pdf/blended_learning.pdf.
- Garnham, C., and Kaleta, R. (2002). Introduction to Hybrid Courses. Teaching with Technology Today, 8(6). Retrieved from <http://www.uwsa.edu/ttt/articles/garnham.htm>
- Joyce, B., Weils, M., and Calhoun, E. (2004). Modelsof Teaching (7th ed.). Boston: Allyn & Bacon.
- Sooksai, L. and Suthamdee, J. (2019). Kānphatthana nāwattakam laksūth thōgthīn phāēndin thin rak Chaiyaphūm bāp mī sūan rūam kap chumchon sūn watkam bon khruākhaī 'inthōēnet radap prathom suksā chāngwat Chaiyaphūm. [The Development of Local Curriculum Innovation Entitled “Pan Din Thin Rak Chaiyaphum” with Community Participation Towards an Innovation on Internet Network in Primary schools in Chaiyaphum Province]. Journal of Humanities and Social Sciences, 21(2),157-168.
- Sooksai, L. Koodpay, K. and Naga, R. (2019). Kānphatthana botriān bāp phasomphasān wicha sū nāwattakam lāe theknōlōyī sārasonthet phūā kānsuksā Khana Kharusāt mahāwitthayalai rāchaphat Chaiyaphūm.[A Development of Blended Learning Lesson on the Innovative Media And Information Technology for Education Course, Faculty of Education, Chaiyaphum Rajabhat University]. Journal of Humanities and Social Nakhon Phanom University, 9(1),59-66.
- Maddux, C.D., Ewing-Taylor, J. and Johnson, D. L. (2002). Distance education : Issues and concerns. Binghamton. NY : Haworth Press.
- Nakavas, N. (2014). Development to school management in dreams model. Thesis Doctoral of Education. college graduate : Eastern Asia University.
- Office of the Education Council, Ministry of Education. (2018). Nayōbāi lāe yutthasāt prathēt Thai : krasūāng suksāthikān. [Policies and strategies for Thailand: Ministry of Education] Office, p. 4.
- Singh, H. (2003). Building Effective Blended Learning Programs. Educational Technology, 43(6),51-54.

- Saylor, J.G., W. Alexander and A. J. Lewis. (1981). Curriculum Planning for Better Teaching and Learning. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Supaksorn, F., and Kobsook, K. (2017). Kānphatthana rūpbāp kān rīan kānsōṇ bāp phasomphasān dōi chai kān rīan bāp rūammū rūāṅ kān khīan prōkrēm khan phūnthān duai phasā chawat khrip samrap nakriān chan matthayommasuksā pī thī sām [The Development of Blended Instructional Model by Using Cooperative Learning in Basic JavaScript Language Programming for Mathayom Suksa3 Student]. Journal of Community Development Research (Humanities and Social Sciences, 10(4), 121-133.
- Kruse, Kevin. (2008). Introduction to Instructional Design and the ADDIE Model. [Online]. Retrieved October 2008, from : [//www.transformativedesigns.com/id_systems.html](http://www.transformativedesigns.com/id_systems.html).